

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanario Lithuano Independente
 PRENUMERATA: Brazilijoje ir visose Pietų Amerikoje
 metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000
 Atskiras numeris — 300 reisų
 S. PAULO, Rua da Moóca, 309

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanario Lithuano Independente
 Redaguoja
 A. DUTKUS
 Redakcijos ir Administracijos adresas
 S. PAULO R. da Moóca, 309

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Sausio — Janeiro d. 23

№ 4 (346)

Lenku smurtas prieš Lietuvą vėl pasikartojo

Ispanijos kunigų protestas

Sausio 25 — São Paulo diena

Lenkai veržiasi Didžiojon Lietuvon

Kaltinamas darbo ir teisingumo ministeris
 "Estado" rašo, kad Brazilijos darbo ministeris Agamenon Magalhães, kuris taipgi yra ir teisingumo ministeris, buvo smarkiai kaltinamas atstovų bute vieno parlamento atstovo. Savo kalboje parlamento atstovas Adalberto Corrêa įrodinėjo, kad darbo ir teisingumo ministeris yra ekstremistas komunistas, nes esą jis kairiesiems simpatizuoja, juos visur palaikąs ir t. t. Į tokį ministeriui užmetimą, sausio 18 d. pats ministeris kalbėjo parlamente, bet save negynė, o tik ilgoje politinėje kalboje išdėstė savo pasaulėžiūrą, pabrėždamas esąs demokratas. Parlamente susidarė dvi grupės atstovų, vieni palaikė ministerį ir pareiškė, jog kaltintojai yra nekompetentingi kaltinti ministerį, kuris yra senas politikas demokratas, o kiti ministerį ir jo gynėjus puolė ir beveik prieita prie peštynių. Parlamento pirmininkas matydamas atstovų didelį įsiskandėjimą, posėdį uždarė.

Padėtis Mato Grosso
 Rio de Janeiro gautos žinios, kad Mato Grosso estade padėtis darosi neramesnė ir esą federalinė vyriausybė ten turės būtina padaryti tvarką.

Teisiamas A.N.L. pirmininkas
 Jau antra savaitė kaip nagrinėjama buvusios Aliança Nacional Libertadora pirmininkas Cascardo. Jis kaltinamas komunistiniame veikime. Jo byloje apklausiama daug liudininkų užimančių aukštas valdžios vietas. Liudininkų parodymai palaikūs teisiamajam. Sprendimas šioje byloje dar nežinomas.

Ištrėmė iš Brazilijos
 Šiomis dienomis pasirašė respublikos prezidentas dekretą ištrėmti iš Brazilijos už priešvalstybinį veikimą 9 svetimšalius. Lietuvių tame skaičiuje nėra.

Šaltis, pūgos ir gripas Europoj
 Iš Vokietijos, Lenkijos ir kitų kraštų pranešama, kad pastaruoju laiku Europoj pradėjo siausti šalčiai, sniego pūgos ir nuo to pradėjo plisti gripo epidemija. Vokietijoje ir Lenkijoje užpildytos ligoninės sergančiais, kaip Varšuvoj tai net ligoninėse vietų nebėra. Apie Lietuvą pranešimai netiko nesako, bet reikia manyti, kad ir ten tas pat.

RADIJAI PHILIPS

Parduodame naujausių tipų ir geriausių firmų, kaip "Philips" ir kitų ilgam išsimokėjimui. Kadangi daugeli pirkdami radius, nuperka senus, o sumoka pinigų kaip už naują, tad kad nepakliūti ant tokių pardavėjų, visuomet kreipkitės pas savo tautietį J. Juodgudį, rua Padre Raposo Nr. 156, kuris dnoda išmėginimui kelioms dienoms. Išmėgine, tada įvertinkite prekę.

Sausio 16 d. Lenkijos laikraštis "Gazeta Polska" paskelbė "sensaciją", kuria lenkų smurtą daromą prieš Lietuvą primeta lietuviams. Tas lenkų laikraštis rašo, kad sausio 16 d. Lietuvos pasienio sargybiniai perėję sieną ir paleido į "nekaltuosius" lenkų sargybinius 18 šūvių, kurie būvę be rezultatų. Tačiau, paaiškėjo, kad toks "polskos gazetos" rašymas yra melas. Tikrumoje tas minimas incidentas įvyko sekančiai. Sausio 16 d. apie 4 val. vakaro, lenkų kareiviai ginkluoti šautuvais ir kulkosvaidžiais išgriovė sieną žymincius stulpus ir juos nunešė Lietuvos teritorijon. Vadinasi, ginkluotos lenkų tautininkų gaujos norėjo pakeisti lenkų-lietuvių sieną sumažindami Lietuvos teritoriją. Dėl šių lenkų žy-

gių, Lietuva užprotestavo. Šiam konfliktui išrišti yra sudaryta komisija, kuri susitiks sausio 25 d. Šitoks lenkų smurtas rodo nepasotinamus lenkų nacionalistų apetitus; nežmoniškai elgiasi su okupuotos Lietuvos lietuviais, juos persekioja, terorizuoja ir kalina, o dabar užsigėidė dar daugiau Lietuvos žemių pagrobti. Bet lenkų tautininkai užsprings kada nors smurtu pagrobtomis svetimomis žemėmis. Juk Lenkijos valstybė ir yra tik ant svetimų žemių. Bet kada pavergtos tautos susiviry, subirės ir Lenkijos "didžioji valstybė". Prieš ruošiamus lenkų nacionalistų naujus smurtus prieš Lietuvą, lietuviai protestuoja ir smerkia aklą nacionalizmą, kaip didžiausią tautų nelaimę.

Ispanijos kunigų ir katalikų balsas prieš nacionalistų terora

S. Paulo "Estado" atspausdino Ispanijos kunigų ir katalikų išleista raštą į viso pasaulio katalikus: "Šioje valandoje yra sunku ramia širdžia žiūrėti į barbarišką pilietinį karą, kuris vyksta mylimojo mūsų tėvynėje. Stipriausios dvasios žmonės negali pakelti skausmo, kurį gimdo Ispanijos karas. Mes visokio luomo krikščionys, vaduodamiesi Dievu, keliamo protesto balsą prieš baisią neteisybę, prieš žiaurų barbariškumą, kuris vyksta mūsų tėvynėj. Mes šaukiames į viso pasaulio katalikus ir protestuojame prieš kasdieninį Madrido bombardavimą, kur krinta nekaltos moterys, kūdikiai, seniai. Su skausmu širdyse keliamo protesto balsą prieš žudynes, kurios vykdomos svetimšalių

orlaiviais, svetimšalių ginklais, svetimšalių kariuomene. Madrido ir kitų miestų bažnyčios, ligoninės, mokyklos ir sostinės istoriniai paminklai griunamami iš svetimšalių rankų mėtomomis bombomis. Mes tikimės, kad viso pasaulio geros valios žmonės yra mūsų pusėje ir drauge su mumis ir protestuoja prieš sukeltą barbarizmą Ispanijos, mūsų tėvynės, žemėje". Po šiuo raštu pasirašo visa eilė žymių Ispanijos katalikų veikėjų ir kunigų. Taigi, šito rašto autoriai protestuoja prieš tuos, kurie sukėlė pilietinį karą ir svetimšalius bei puslaukiniuos žmones pasiėmė talkon žudyti nekaltus Ispanijos gyventojus, griauti istorinius paminklus. Tai prieš vadinamus nacionalistus.

383 metai kaip inkurtas São Paulo miestas

Sausio 25 diena yra São Paulo miesto diena. S. Paulo estadaš tą dieną švėnčia kaip įkūrimą vieno didžiausio Brazilijos miesto sukaktuves. São Paulo miestas tapo įkūrtas 1554 m. sausio mėn. 25 d. kunigų vienuolių Manoel de Paiva ir José Anchieta. Pradžioje šioji vieta, kur dabar randasi S. Paulo miestas su savo priemiesčiais, daugiausia apie S. Bernardą, buvo tik vienuolių misionierių stovykla ir čia plito ne tik dvasiškas, bet ir savotiškas mokslas po Braziliją. 1560 m. balandžio mėn. 5 d. S. Paulo gavo kaimo vardą "Villa Ypiranga". Tas kaimas taip sparčiai augo, kad 1711 m. birželio mėn. 11 d. "Villa Ypiranga" gavo miesto teises su pavadinimu "São Paulo". Miestas augo greitai.

Jame koncentravosi visas judėjimas. Čia pradėtos statyti bažnyčios, kurti įstaigas 1815 metais S. Paulo miestas tapo paskelbtas šios provincijos sostine, kur augo ir brėndo Brazilijos ateities, visos politinės idėjos. S. Paulo miestas dar yra tuo žymus, kad ant Ypiranga kalvos, kur dabar stovi karo muziejus, tapo paskelbta Brazilijos nepriklausomybė, 1822 m rugsėjo 7 d. Šiandieną S. Paulas stovi antroje eilėje Brazilijos miestų ir trečioje — P. Amerikos. Jo plotas 894 kv. kilm. gyventojų turi 1.200.000. S. Paulo apskritis turi apie 150 valsčių. São Paulo mieste gyvena apie 15.000 lietuvių, kuris vadinamas Brazilijos lietuvių kolonijos centru.

Prezidentas vyks į A.J.V.
 Brazilijos respublikos prezidentas Getulio Vargas kovo mėnesį vyks į Amerikos J. V., kur prabus keletą dienų.

Ir Bukarinas yra trockistas
 Iš Maskvos pranešama, kad valdžios laikraščio "Izviestija" redaktorius Bukarinas senas bolševikas bus atiduotas teisumui, kaip trockistas. Kuo-

met visi bolševikai bus sušaudyti, tai Stalinas, greičiausia, pasiskelbs save karalium.

Lietuvos ginklai Ispanijos sukilėliams

"Naujienu" bendradarbis rašo, kad vienas norvegų laivas prisikrovęs ginklų ir amunicijos Klaipėdos uoste, išvežė Ispanijos sukilėliams. Plačiau apie tai kitam numery.

Portugalijoje sprogs bombos

Laikraščių pranešimu, Portugalijoje vyksta kažin kas tokio nepaprasto. Sausio 20 d. nakties metu ministerijoje ir kitose įstaigose sprogo kelios bombos. Portugalija, kaip žinome, remia Ispanijos sukilėlius.

Miršta daug žmonių Europoj

Anglijoj, Vokietijoje ir Lenkijoje labai daug žmonių miršta nuo gripo ligos.

— Sausio 21 d. šaukiamas Tautų Sąjungos posėdis, kur bus svarstomas Ispanijos karas. Ispanijoje eina ypatingai smarkūs mėsiai. Madrido sukilėliai paimti negali, dabar jie pradėjo veržtis į Malagą. Malagai ginti vyriausybiniškai pasiurtė daug kariuomenės ir karo lėktuvų.

— Kinijoje sukilimas tebeina. Centro vyriausybė siunčia tankus sukilėliams mušti.

LAIŠKAI REDAKCIJOS
 Atsiimkite laiškus

S. Vaitukaitis, Pr. Bludžius, M. Varanauskas, A. Šaporas, B. Latvėnas, J. Klimaitis, P. Bidlauskas, V. Nizevičionis, J. Sabaliauskas, M. Lukoševičius, L. Donela, F. Petrusėvičius, A. Černiauskas, A. Kavaliauskas, B. Girkus, F. Tamulis, J. Rišuba, A. Satkūnas, R. Meilus, S. Šežas, J. Jankauskas, V. Bartkus, J. Adžgauskas, J. Jankovskis, A. Tijiūnėlis, J. Visockis.

«O BALTICO»

laikraštis leidžiamas portugalų kalboje Pabaltijo valstybėms, išėina du sykius per mėnesį — 10 ir 25 dieną. Galima pirkti laikraščių kioskose tik už 200 reisų. Duoda daug žinių iš Pabaltijo valstybių.

Darbininkai liejyklon
 Reikalingi fondatoriai ir pusiau oficialai įvairioms formoms ir išskoboms lieti. Kreiptis — rua Thiers, 38-42.

Dėmesio
 Labai geroje vietoje parduodamf žemės sklypai namams už pinigus ir išsimokėjimui prie Avenida Paes de Barros kampas — rua Tamarataca. Teirautis: vietoje sekmadieniais ir šventadieniais nuo 8 v. ryt. iki 6 val. vak. arba — Rua Puryš, 1. Kiekvieną dieną nuo 19 iki 20 val.

Apžvalga

GERBKIME SUNKIAI ĮGYTĄ TURTĄ

Katalikų "Sviesa" 3 nr. rašo: "Lietuvių namuose", Bom Retfre, veikia "Vyskupo Motiejaus Valančiaus" vardo mokykla. Šios mokyklos salė labai dažnai ruošiami klubų ar sąjungų šokiai, vakarėliai ir t. t. Visų parengimų metu mokyklos suolai būna išnešami kieman. Nieko blogo, jei oras gražus. Bet nekartą pasitaiko lietaus. Kieme, kur stovi suolai, pasidaro bala. Ir tie suolai, toj baloj kartais prabuva diena ir kitą. Taip pat tame pat kieme žaidžia vaikai, sportuoja sportininkai. Mokyklos inventoriumi ir nuo jų purvinų batų tenka nekartą nukentėti. Tėvų komitetui paprašius šį dalyką sutvarkyti, vienas iš šeiminkų (mokyklos vedėjo nėra namie) pareiškė, kad lietus suolams nekentė. Vis dėlto, kieno tai galioje yra, reiktų atkreipti dėmesį ir mokyklos turtą reiktų labiau saugoti ir neduoti bet kam sauvaiauti".

Mokyklos turtas reikia labai saugoti, nes tas turtas yra visuomenės turtas labai sunkiai įgytas ir visuomenė tik gali ir privalo ant jo šeiminkauti, o ne kokie "lietuviškų namų" šeiminkai, kuriems visuomenės turtas nėra maž nerūpi. Bom Retiro rajono lietuviai išsirinko savo mokyklai tvarkyti komitetą, tai tas komitetas turi griežtoje kontrolėje daboti kolonijos turtą ir neprivalo leisti gapadoriauti ir su mokyklos turtu daryti ką nori kokiems tai "lietuviškų namų" ponaičiams.

Mokyklos tėvų komitetas turi uždrausti bile kokias vakaruškas daryti mokyklose. Sauvaiavimui turi ateiti galas. Visuomenė jau nusibodo matyti, kaip "lietuviškų namų" ponaičiai, apmokami stambiomis subsidijomis iš Lietuvos, sauvaiauja.

Gana jau mūsų kolonijai gėdos.

BANDEIRANTININKAI GRIAUNA ORGANIZACIJAS

Bandeirantininkai nori būti kolonijos viešpaciai, jie visą koloniją nori traukti ant savo kurpalio. Jie labai neapkenčia tokių žmonių, kurie jiems nesilenkia ir kūrta savo organizacijas. Taip neseniai vienas jų Frigorifice koneveikė "Ryto" draugiją, kuri šiandien yra stipriausia tarp lietuvių ir pasižymi savo tikrą lietuvišką veikimu. Dar geriau jie padarė su jaunimo sąjunga "Viltis", kuri rodė savo veikimą ir sugebėjo leisti net žurnalą. Bet tas bandeirantininkams nepatiko ir jie ryžosi Viltį sudraskyti viduje. Bet viltiečiai pasirodė stipresni už bandeirantininkų smurtą ir, nebedami bandkų, jie savo veikimą tęsė.

Tačiau, ramia širdimi į lietuvišką veikimą bandeirantininkai, kurie save vadina simpatrocintiniais patriotais, negalėjo žiūrėti, jie griebėsi dar blauresnio smurto — policijos pagalbos prieš viltiečius. "Sviesa" praneša, kad "lietuviškų namų" pastumdėlis raštu Vilties sąjungą įskundė policijai, kad policija Vilties neregistruotą. Policija gavusi iš lietuviškų "patriotų" skundą prieš Viltį, atkreipė dėmesį, nes manė, kad Viltis yra komunistinė. Bet paaiškinus, kad Viltis yra katalikiško jaunimo sąjunga, policija lėpė ginčą likviduoti, o jei ne, tai Viltis bus uždaryta.

Tai ve kokie darbai "lietuviškų namų" ponaičių. Ir jie dar drįsta rašyti savo organe apie "lietuvių kolonijos nelaimes", o patys tas negeroves sėja, lietuvius žemina, skundžia juos policijai, griauna lietuviškas organizacijas ir kitokiais būdais sabotažuoja lietuvių kultūrinę veiklą. Brazilijoje. Ir tai daro iš Lietuvos šelpiami "patriotai".

Gėda lietuvių kolonijai turėti savo tarpe tokius asmenius, kurie pasižymi tik griovimu. O dar didesnė gėda, kad jie yra iš Lietuvos proteguojami.

P. Amerikos lietuvių jaunimui

Sveikos sesės, Sveiki broliai!

Širdingai sveikiname Jus P. Amerikos lietuviškasis jaunime, atkirstus nuo mūsų dūkstančio Atlanto vandenyno ir Naujuosius — 1937 — Metus švenčiančius svečioj Amerikos žemėj. Ši proga Jus pasveikinti ir su Jumis nors mintimis bendrauti yra mums labai maloni. Jau daug prasliuko laiko, daug gražių dienų, tačiau mes Jus nuolatos atsimename, apie Jus mastome ir įsitikiname, kad nei tos jūros, nei kitos kliūtys lietuviško jaunimo atskirti negali. Tad šiandien Naujų Metų proga mes jus spaudžiame prie širdies ir siunčiame laimės linkėjimą iš mūsų Motinos — tėvynės

Lietuvos.

Mes sveikiname Jus užsienio Lietuvių Studijų klausytojų, susirašinėjančių laiškais su Jumis Lietuvos jaunuomenės ir Vytauto Didžiojo Universiteto studentų Akademinio DULR Skyriaus narių vardu ir perduodame jų nuosirdžius linkėjimus.

Jus gerbiaus,

Vytauto Didžiojo Universiteto Akademinio DULR Skyriaus, pirmininkas — M. Ruseckas, sekretorius — V. Alekna.

Kaunas, 1936.XII.18.

PANAMERIKOS KONFERENCIJA

Pasibaigusi Buenos Aires Panamerikos Konferencija buvo astuntoji iš eilės. Pirmoji jų buvo 1923 m. Cilės sostinėj Santiago. Tai buvo pirmutinis mėginimas visas abiejų Amerikos žemynų valstybes suvesti į krūvą bendradarbiauti. Jis pasisekė. Žymi buvo šeštoji konferencija Havanoje Kuboje, pasmerkusi "intervencijų" politiką ir septintoji Montevidejuje, kurioje nutarta visoms Amerikų respublikoms prisidėti prie visų karų smerkiančių paktų.

Ši konferencija buvo visų anų tęsinys. Joje taip pat teko toliau derinti gana įvairios pažvalgos į taikos stiprinimo ir išlaikymo darbą abiejų Amerikų žemynuose. Kolumbija atsiuntė Konferencijai smulkiai ir atydziai išdirbtą Amerikos Tautų Sąjungos planą. Centralinės Amerikos respublikos susitarė išanksto teikti Konferencijai priimti Tarpamerikinio Taikos Tiesimo sumanymą, kuris galėtų išspręsti visus nesusišpatimus. Jungtinių Amerikos Valstybės prisiuntė savo siūlymą sudaryti nuolatinę patarimų komisija kiekvienu atveju, kai grės taikai nors mažiausias pavojus. Brazilijos delegacija pasirodė su savo siūlymu išplėsti Monroe Doktriną abiem Amerikų žemynams ir visoms jų respublikoms. Argentina pareiškė visiems susirinkusiems savo tvirtą liniją, kad Konferencija priimtų visa tai, kas būtų suderinta su Tautų Sąjungos veiksmams Europoje. Dar buvo kitų valstybių, kurios reikalavo "patvirtinti dar kartą" visus esamus paktus prieš karą. Konferencijai teko visa tai suderinti ir subendrinti. Ji visa tai sėkmingai atliko. Jos priimtos rezoliucijose esama visų tų siūlymų

dvasios ir turinio. "Nepaprastumų" konferencijos darbuose nėra, bet tai ir gerai, nes, norint praveisti kažin ką "nepaprasto" ir ūmaus, gal būtų buvę visai negalima pasiekti visų pritarimo. Dėl to konferencija dirbo rimtai, atsargiai, be sensacijų. Geriau yra turėti paprastus visiems žmonėms ir suprantamus būdus karui užbėgti už akių, ir turėti visų susirinkusių pritarimą tam, negu piršti kažin ką "naujo ir nepaprasto", kas galėtų ką nors atbaidyti nuo bendros kalbos ir susitarimo.

Konferencija nelietė atskirų esamų tarp jos dalyvių skirtumų ir klausimų, nes jei ji būtų pamėginusi tai daryti, tai tikrai būtų susilaukusi sunkumų ir nesusišpatimų savo darbe. Ji praėjo pro tuos klausimus ir apmetė aplink juos tvorą, kuria juos galės aptverti, jei kuris jų imtų astrėti. Tai praktikinė Konferencijos reikšmė.

Moralė Konferencijos reikšmė yra dar didesnė. Visas abiejų Amerikų respublikų visuomenės apėmė didelis džiaugsmas, kad jų valstybės vyrų draugiškai suėjo pasitarti. Kiekvienas Konferencijos žodis buvo kartojamas visų Amerikos šalių spaudoje ir per radio. Jis perėjo per piliečių sąmonę, padarydamas joje didelę propagandą taikai. Net Europa užsikrėtė taikos nuotaika ir padarė tikresnių mėginimų padėti baigti karą Ispanijoje ir likviduoti nesusišpatimus tarp valstybių, kurios drumsėja taika ir stumia pasaulį karan. Tuo pažiūriu Panamerikos Konferencija turi aiškių nuopelnų.

Sekamai Konferencijai paskirta vieta ir laikas Peruvijoje Limoje 1938 metais.

Vargu daina

(Prisiūsta)

Liudnai skambėjo dainos aplinkui kaimus mglotus. O ta vargu daina apėina plačiausius dirvonų plotus.

Dalį skaudžią apdainuoja — nors dainoje pasiguos; visus vargus išrokuoja; varge gimę — mirsime varguos...

Bet ir vargas keičia toną, matant kam tas vargas skirtas: storu pilvu eina ponas — vargšui badu tenka mirti!

Mainos dainos tamsiam kaime — gaidos liudnos nebgirdėti. Nes tą sunkią jų nelaimę sužinojo kur padėti.

Iš sermėgos rodom snukį vargu išvėnotą tokį... Ir ant savo gimto ūkio — pojų nepažįstam jokių!

Ir tik dairos ponai bailūs, kad kaime jau dainos kitos.

Ir gyvenimo jiems daugiau nebeteks daugiau matyti...

Rytmečiais dalgius galandam vargai padaryti galą. Nors palinkę mūsų sprandai — siekiam savo idealų.

Bačiuonai. Mikas Tamašauskas.

Numatomi dideli darbai Klaipėdos uoste

Ateinančiais metais numatomi dideli Klaipėdos uosto plėtimo darbai. Bus naujame uosto baseine statoma krantinė, nugriauta kopgalio tvirtovė, sutvarkyta užmario pakrantė, pagilinti parvateriai ir šaldytuvai, tvarkomi Neringos keliai ir kopos, gilinamos Kuršmarės ir tt. Siems visiems darbams yra paskirta 1,651,000 litų. Taip pat numatomi dideli darbai ir Šventosios uoste. Jiems paskirta 350,000 litų. Be to, šiuo metu daromi dideli pasirengimai geresnei Kauno radio stočiai statyti. Stotis kainuos apie pusę milijono litų. Stotis bus statoma ties Babskais arba ties Muniškiais, kurie yra 20 kilometrų nuo Kauno.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Pakeistas žemės reformos įstatymas

Seimas priėmė žemės reformos įstatymo pakeitimą ta prasme, kad reikalingi savivaldybėms ir Šiaulių Sąjungai sklypai būtų atleidžiami be atlyginimo.

Kalkių kasyklos

Nuo pereinamųjų metų Menčių kaimo laukuose Akmenės valsčiaus atidarytos kalkių kasyklos. Kalkių klotas čia kelių dešimčių metrų storio, tai jų kasimas yra labai lengvas. Iš šių kasyklų imamos kalkės Kuršėnų cukraus fabrikui ir Dabikinės kalkių degyklai.

Civilinė metrikacija Klaipėdoje

Klaipėdoje veikia senieji Vokietijos įstatymai, kuriais jau seniai yra įvesta civilinė metrikacija. Paskutiniu laiku vis didesnis žmonių skaičius ja naudojasi ne tik iš Klaipėdos krašto, bet ir iš Didžiosios Lietuvos.

Kiek bus išmokėta pašalpų ir pensijų

Finansų ministerija į ateinančių metų respublikos biudžetą įtraukė pašalpų ir pensijų: 1,228,176 litus karštesiems nukentėjusiems kovose ir netekusiems sveikatos; 271,500 litų pasižymėjusiems Lietuvos darbuotojams senatvėje; 192,000 litų. Klaipėdos krašto tarnautojams emeritams ir 185,080 litų pensijonotams karininkams.

Dainų šventė 1938 m.

Po metų, 1938 metais sukaks 20 metinės Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvės. Tais metais numatoma nepaprastai iškilingai švęsti 16-ji vasario ir visų metų bėgyje suruošti daugiau visokių iškilimų. Tarp ko kitto tais metais įvyks ir didžioji dainų šventė Kaune, kuriai jau pradėjo ruošti visi Lietuvos chorai.

Didžioji pramonės paroda

Lietuvoje nusistatyta kas dešimtmetis ruošti sostinėje didžioji pramonės šventė. Artimiausia tokia šventė įvyks 1940 metais.

Griniui 70 metų

Grudžio 17 d., 1936 m. sukako 70 metų varpininkui rašytojui, redaktoriui ir pasižymėjusiam Lietuvos laisvės kovotojui daktarui Kaziu Griniui. Kaip žinoma, Lietuvos liaudis jį išrinko Respublikos prezidentu, bet jo gimimo dienoj, būtent grudžio 17 d., 1936 metų fašistai voldemarininkai, grasindami mirtimi, jį nuvertė.

Dar vienas tautininkas apsigovė

Neseniai išėikvojo stambia pinigų sumą Palangos burmistras V. Kraujelis, kuris pasodintas Bajorų kalėjiman. Visuotinis pasipiktinimas labai didelis, juo labiau, kad tai buvo paskirtas burmistras. Nepasitikejimas "ponais" žmonių tarpe vis didėja. Net yra susidariusi savotiška terminologija: "mes ir anie", t. y., mes, prasėiokai ir ponai inteligentai. Tokį nepasitikejimą gindo paplitusios inteligentų tarpe įvairios negerovės, kaip girtavimas, kortavimas ir liaudies išskyrimas, vengimas su ja draugiškiau, nuosirdžiau bendrauti.

Kraujelis taip pat krito, kaip azartiško kortavimo auka. Tarp kitko, jis buvo tautininkų organizacijų veiklus narys ir tautiškos tautos pirmininkas.

Įkrito į šulinį

Gelgaudiškyje, grįždamas iš darbo, įkrito į šulinį Pranas Grybas ir prigirė. Šulinyje buvęs labai žemu rentiniu.

AGR. BR. LAUKŠAS

Pravadyrių rojuje

(Tęsa iš 3 nr.)

Kada visuomenei tas "vedimas" įkyri, tai suvaidinama rinkimų komedija ir renkant "vadą", išanksto per spaudą pranešama, kad būsiąs išrinktas išmintingiausias, gabiliausias ir tt. "ausias" žmogus. Gi faktinai, pasirodo, kad tai yra ne rinkimai, o tik paprastas pareigų pasiskirstymas, be visuomenės valios, nes ji juk senai apskelbta kvaila. Kaipgi avinai gali rinktis sau piemenį?!... Piemuo skiriamas "iš anksto". Todėl ir nestebėtina, kad kažkas sakė, kad Lietuvos valdžia "nuo dievo" pastatyta, nes tauta jos nerinko. Gi dievo įpėdiniai paskelbė jai karą, todėl išmintingiausiems pravadyrlams lieka ne daugiau, kaip "samozvonancų" vardas.

Dabartiniai seimo "rinkimai" irgi savos rūšies komedija, nes stambiausios ir rimčiausios partijos pavadintos "nerimtomis" ir kandidatus statė ne visuomenė, o patys pravadyriai savo sebrus didžiausius "patriotus". Didžiausi patriotai iki šiol buvo Lapėnas, Šrvoga ir k., o dabar tenka laukti dar didesnių tik gaila, kad di-

desnių šios rūšies patriotizmą išdas nepakels.

Kiekvienam nepaslaptis, kad aukščiausio laipsnio — pasiekė kultūringos valstybės tik dėka demokratinės santvarkos, kt. U.S.A., Anglija, Francoja, Šveicarija, visa Skandinavija ir kitos. Kuriose valstybėse nuo seniau ar dabar įsiviešpatavo diktatūros, ten badas, skurdas žudynės, vagystės ir tamsa. Ar Lietuvai tas pakeliui? Ar savanoriai liejo tam kraują, kad tokią savo tėvynę matyti? Tas "vadams" nerūpi, nes kad išde pinigų yra, galima melžti. Kada ta valstybinė karvė užtrūks, visi išskris į užsienį.

Diktatūra, tai vagių motina; niekas negali vadams saugalės suvaržyti, nes nėra tikro seimo, nėra kam interpeluoti. Teismas sudarytas iš savo žmonių, tai ir bylos išsprendžiamos išdo vagių naudon. Maisto b-vės byla Lietuvos tą aiškiai įrodė. Tik turėkim kantrybės ir netrukus sužinosim, kad Maisto b-vės vagys už nuopelnus valstybei jau apdovanoti Gedimino ordinais.

(Pabaiga)

Agr. Br. Laukšas

GAISRAS TESIASI 52 METUS

Amerikoje, Ohio valstijos plotų rytuose, New Straitsvillės apylinkė, dega žemėje minkštosios anglis. Gaisras prasidėjo dar 1884 metais ir per 52 metus dar neužgeso. Netik neužgeso, bet eina vis platin ir apima vis naujus plotus. Išdegė jau apie 10 keturkampių mylių plotas, sunaikinamas apie \$40,000,000 vertės anglių.

Pastaruoju laiku federalinė valdžia pavedė WPA viešųjų darbų inžinieriams surasti priemones tam pragarui likviduoti. Jiems buvo duota 300 darbininkų ir \$232,000 paskyrė federalinė valdžia, \$128,000 asignavo vietos apskritis, o \$32,000 sudėjo New Straitsvillės miestelis.

Bet apžiūrėję degantį požemį, inžinieriai priėjo išvados, kad užgesinti jį nėra galimybės. Per 52 metus buvo jau išbandyti visokie būdai. Buvo sulaikyti į požemį keli upeliai ir manya, kad garai užtroškims ugnį. Bet neužtroškino. Tuomet buvo bandoma užblokuoti visos šaftos, kad neįleidus oro. Bet ugnis prasimušė kitose vietose. Tūkstančiai dolerių išleikvota ir nieko nepadaryta. Išdegė jau 12,000,000 tonų anglies ir dar apie 50,000,000 laukia tas pats likimas. Inžinieriai apskaičiavo, kad gaisras gali degti dar apie 1,000 metų, kol išdegs visas anglies klodas.

Kaipgi tas gaisras prasidėjo?

Apie tai yra toks padavimas: apie 50 metų agtal Amerikoje pradėjo organizuoti angliakasių unija, United Mine Workers of America. Kova tarp unijos ir kasyklų kompanijų tuomet buvo labai žiauri. Kai susiorganizavę Straitsvillės angliakasiai apskelbė pirmutinį streiką, kompanija atgabeno juodveidžių ir suleido juos į kasyklą. Streikuojantys angliakasiai susaukė slaptą mitingą ir ėmė tartis, kas dabar daryt Nakties laiku jie paėmė keliatą vagonų anglies, sulaistė juos gerai kerosinu, uždegė ir paleido į kasyklos šaftą. Klykdami ir spjogdami juodveidžiai iš kasyklos išsinešė. Bet nuotų vagonų užsidegė visa kasykla ir dega iki šiai dienai.

Sudegė visas ūkininko turtas

Žvingiai, Tauragės apskr. — Lapkričio 18 d. vakare bažnytkaimy užsidegė Gečo gyvenamas namas, kuriame buvo ir pradžios mokyklos patalpos. Gaisras taip greitai išsiplėtė ir apėmė visą gyvenamąją ir tvartą su daržine, kad vos spėjo išgelbėti gyvulius.

Kadangi apylinkėje nėra jokios gaisrininkų komandos, o neorganizuoti žmonės, pasirodė, prieš tokią ugnies jūrą bejėgiai, tai sudegė visas pašaras, ūkio padargiai, mokyklos inventorius.

Naujas Adresas!

Spaustuvė ir Aido redakcija persikėlė į naują patalpą, rua da Moóca, 309. Kreipdamiesi su reikalais, siųsdami laiškus bei pinigus, visuomet adresuokite nauju numeriu

Rua da Moóca, 309.

Kam klausti

Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puošni žmogų? Tas visiem žinoma, kad tik

Galecko Siuvykloje

Rua Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausios medžiagos — vietinės ir užsieninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

Tad visi ir siūviasi rūbus Galecko siuvykloje.

Technikos baisumai ateities kare

Radio bangų veikimas į Masinas.—Kas išrasta ir ko dar ieškoma.—Ar turima mirties spinduliai?

Karo pramonė dabar vienintelė gamybos šaka nežinanti krizio. Pasaulis sparčiai ruošiasi karui ir kiekvieną technikos ar mokslo laimėjimą tam tikslui stengiamasi panaudoti. XX amžių mes dažnai vadiname radio amžiumi. Tad būtų tikras stebuklas, jei radio nebūtų panaudojamas karo reikalams.

Radio kare visų pirma tarnauja kaip pigus ir patikimas rašyvininkas tarp atskirų kariuomenės dalių — tankų, orlaivių ar karo laivų. Bet tai būtų per maža radiotechnikos duoklė karui. Radio sudaro atskirą telemechanikos dalį, kuria bandys remtis būsimasis karas. Radio telemechanikos uždavinys surasti būdus, kaip radio bangų pagalba būtų galima valdyti įvairias kariavimo priemones.

Daug kas mano, kad būsimasis karas bus arba baigsis pilietiniu karu. Tad vienai žmonių grupei labai svarbu, kad kare galima būtų vietoj mobilizuotų žmonių, kuo daugiau įvairių techninių įrengimų panaudoti. Mašina pasirodo, patikimesnis daiktas, negu žmogus.

Du anglų generolai Hartas ir Fulleris yra iškėlę tokią mintį: "Centralinė būsimos karo problema — tai pašalinimas žmoniškojo elemento. Būtinai reikalinga išrasti mašinas, kurios galėtų jausti, matyti, kalbėti už mus, statyti ir naikinti, būdamos bevaisiais daiktai. Busimam kare kareivis bus ne karys, o kvalifikuotas darbininkas".

Pirmieji bandymai valdyti kariavimo pabūkus radio bangų pagalba nedavė lauktųjų vaisių. Tik vėlai išradus katodinę lemputę atsivėrė platus telemechanikos horizontai.

Telemechanikos istorija yra trumpa, bet labai pamokanti. Jos pradžia tenka laikyti 1897 metus, kuomet anglų išradėjas Wilsonas ir Avansas išėmė patentą telemechanikos aparatams, kurie gali būti pritaikinti orlaiviams, reflektoriams, patrankoms ir kitiems mechanizmom.

Šį klausimą sprendė ir elektrotechnikos "tėvas", didysis išradėjas Edisonas, kuriam radio bangomis, pasisekė valdyti mažus orlaivių modelius, bet pačių orlaivių valdyti neįstengė.

1914—18 metų kare ir iš vokie-

čių ir iš sąjungininkų pusės daug buvo dėta šiam išradimui pastangų, bet nelaimėta. Tačiau 10 metų pralinkus, būtent 1926 metais netoli Hildelphijos miesto radio bangų pagalba valdomas aeroplanas, pasikeldamas ir ir nutupdamas nuskrido 320 mylių. Vadinasi, orlaivius ore žmogus valdo būdamas žemėje.

1906 metais vienam ispanų inžinieriui buvo pasisėkė valdyti velti radio bangomis. Bet toji valtis labai mažai tenuplaukdavo ir praktikoje išradimas jokios reikšmės neturėjo. 1910 metais vokiečių Virtas jau galėjo velti valdyti 1 kilometro atstumu. Tačiau didžiajam kare šie išradimai dar negalėjo būti panaudoti. Tiesa, 1917 metais kovo 2 d. Niuporto uoste vokiečiai panaudojo tokią radio bangomis valdomą veltį, nemažai sąjungininkus nustebinusią.

1922 metais italų generolas Kroko išrado telebombą, sveriančią 200 svarų. Toji bomba įtaisyta panašiai, kaip jūrų torpeda. Panašių bandymų buvo daug Anglijoje, Amerikoje, Japonijoje ir kitose valstybėse. Japonų majoras Nagajama sukonstruktavo radio valdomą tanką, nueinantį 4—5 mylias per valandą. Jis atlieka visus gautus per radio įsakymus. Įsako už kelių kilometrų esančiam tankui sustoditi ir jis sądu. Mums tai atrodo sensacine antiimi, bet mokslininkai literatūra įrodo, kaip tai atliekama. Dabar radio bangomis valdomi ir didžiuliai karo laivai.

1928 metais Anglijoje toks naujos konstrukcijos laivas buvo pavadintas "Centurion". Jam įsakymus davinėjo žmogus, būdamas už 8 kilometrų. "Centurion" laivui nenusileido vokiečių laivas "Ceringen", kuris įvykdavo 10 atskirų per radio gautų komandų. Jis gali keisti greitį, kryptį, apsukti ir tt.

Antena tame laive taip įrengta tame laive taip įrengta, kad jeigu ją sproges sviedinys numuštų, tai automatiškai iškyla kita antra antena. O jeigu ir ją numuštų, tai laivas automatiškai sustotų. Įsakymui duodami Morzės šbėcėlės ženklais. Jeigu perdavimo mechanizmas sugestų, tai laivas negaudamas įsakymų sustoja.

J. J. — "N. G."

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma *be operacijos*. Įvairios **MOTERŲ LIGOS** gydomos irgi *be operacijos*, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą -- Santa Casa Medico ir chirurga

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Rezidencija ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 — São Paulo.

PASTABA. Vyksta i namus bile valanda diena ir nakti.

Lietuviai, dėmesio!

Lietuviai, kiekvienas pasistenkite pažinti siūvyklą

LIETUVA

K. Zebrausko ir P. Ambrozeviciaus

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darą garantuojame.

Lietuvių siūvyklų yra daug, bet **SIUVYKLA LIETUVA** tik viena

Rua General Ozorio Nr. 161 S. PAULO

(tarp Luz ir Sorocabana stotčių)

KALĖDOMS DOVANA

Geriausia ir naudingiausia Kalėdoms bus dovana, jei įsigysite sau

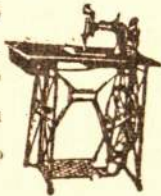
Siūvama mašiną

devėta bet gerane stovyje nuo

90\$00) ir daugiau

tik mašinų parduo

tuvėje

CASA ADÃO

Rua Conselheiro Ramalho, 1040 (kampus Brig. Luiz Antonio) Tel. 7-6191.

Bondės prie durų: 3, 5, 30, 40 ir 47.

Nė viena lietuvių šeimyna tenelieka be laikraščio Aido.

Adresas

Rua da Mo'ca, 309

Siūvykla

A. BAGDONO

RUA da MO'CA, 534 b

Priima vyriškių

rūbų užsakymus ir

atlieka darba pagal

najausias madas iš

vietinės, ir užsieni-

nės medžiagos. Dar-

bas garantuotas ir

skubus. Kamos prioi-

namos. Užsisakę rū-

būs Bagdono siūvy-

kloje, tikrai būsite

patenkinti.

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvoje Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Rusiskos dainos ir muzikos

Žymiausieji São Paulo rusų muzikai ir dainininkai, pliačiaja muzikos meno programa: Choro, Solo, emuikomis ir balalaikomis linksmina svečius kiekvieną vakarą užėigoje "Bar Rio Branco" rua Visconde Rio Branco 461, kampas rua Victoria.

Kviečiame atsilankyti. Šeiminkai lietuviai.

VAISTINE IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas:

A. Gorenstein

Cheminių produktų, vaistų ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192
Telefonas: 4-7757 S. PAULO

SIUVYKLA

ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už prienamąsias kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelis patogumas tiems kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloje Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus lėdirbinio ir moderniškiausiu medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač paltams ir kostumams.

Rua da Conceição, 79 a, Prieš Luz stotį.

Siūvykla VILNIUS

ŽYMAUSIA SIUVYKLA S. PAULO MIESTE

VILNIUS

Siūva iš geriausių medžiagų, kaip «Aurora», «Imperial» ir kitų firmų kostiumus už 200\$000.

Darbas sąžiningas, greitas, garantuotas, skubus.

Praça Julio Mesquita, 60; Rua da Mo'ca, 561 ir Avenida São João 514, 1-mas aukštas.

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidurinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1451 S. PAULO

Ar atlikai savo pareigą?

Ar jau užsiprenumeravai laikrasti „LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJŲ“? Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys „AIDAS“ istisus metus

Aidas, Rua da Moóca 309, S. Paulo.

FOTOGRAFAS IS
KAUNO

GILUC

savo menišką darbą daro moderniskas visokių rūšių fotografijas iš geriausių užsieni- nės medžiagos papiginta kainą. Be to, euri piečiams daroma nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino 118a

Bom Retiro

Laivyninkystės Bendrovė

„EUROPA“

Laivakortės iš Lietuvos ir kitų kraštų

KVIETIMAI — ŠAMADOS

Be depozito.

Atidaryta ir sekmadieniais iki 11 val.

Praça do Correio 38, 1 aukšt., Tel. 4-4855

L A B O L O T O R I J A MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapumo ir išmatų)

Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

„José Paulino“

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagalba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarkaulio smegenų šlapumo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligu specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral. 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas, Tel. 4-1705.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobreloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: ekamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimais ir pardavimais ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridinių reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak

KALBA LIETUVIŠKAI

Dr. A. Kandia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.) SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose. Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua

Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė — 25. Telefonai:

2-6639 ir 5-2091

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniskas gydymas reumatizmo, kojų ir sėdurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERU LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu. DIENA ir NAKTI.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444 (Bom Retire) Telef. 5-4175. — São Paulo.

Kur tik būsi, neuzmirsk „Aido“

Jis parduodamas:

S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retire: Vaistinėj «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėj, — rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorane «Vilnius» — rua de Catumbý, 4 «Vilnius» s-gos centre — Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje — rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampe-lio tonelieka, kur nebūtų Aido.

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištrauktidantįbe skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiname, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namų fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Organizacijų pasitarimas parodos reikalu

Sausio 17 d. Konsulas p. Gaučys sušaukė konsulatą visų S. Paulo lietuvių organizacijų atstovų pasitarimą dėl lietuvių dalyvavimo S. Paulo didžiojoje parodoje, kuri įvyks kovo, balandžio ir gegužės mėnesiais. Posėdyje dalyvavo 7 organizacijų atstovai. Nežinia kodėl nedalyvavo "Moteriškių dr-jos" ir "Lietuvių Klubo" atstovai.

Organizacijų atstovai apsvaustė parodos svarbą ir nutarė S. Paulo parodoje dalyvauti, jei tik galimybės leis ir bus prieinamos sąlygos. Tapo išrinktas parodos rengimo komitetas, kurio garbės pirmininku išrinktas konsulas p. Gaučys. Komiteto valdybą sudaro pirmininkas — F. Čemarka, sekretorius — A. Dutkus, ir izdininkas — L. Gaigalas. Pirmoje vietoje valdybai pavesta susižinoti su parodos rengimo Komisarjatu dėl sąlygų ir apie tai pranešti Komitetui. Ar lietuvių galės dalyvauti, ar ne, kol kas nežinia. Jei sąlygos lietuviams būtų prieinamos, tai ir lietuvių pasirodys viešai su kitomis tautomis. O tas turėtų labai didelės reikšmės.

— R.

Mokslo laikas ir mokyklų vargai

S. Paulo lietuvių mokyklos nuo pereinamųjų metų lapkričio mėn. turi atostogas. Nuo vasario 1 d. prasideda mokyklose mokslas. Per atostogas mokyklos tapo išvalytos, tik didžiąsias vargas kenčia Bom Retiro mokykla. Mok. Bakšiai išvykę į Rio, mokykloje gaspadoriauja Pažėra su Vancevičium. Šitie du "šeimininkai" ne tvarkos ėmė žiūrėti, bet pačią mokyklą versti į dumblą. Sausio 3 d. mokyklos salė buvo viltiečių paminėjimas suoliai, iš mokyklos tapo išmesti kieman. Dabar jie apsemti vandeniu ir nuo minėtos dienos mirksta dumble. Skaudu d

rosi, kaip taip elgiamasi su mokyklos turtais, bet "šeimininkų" niekas nesudraudžia.

Jau tuojaus prasidės mokslas, o vaikų registracijos dar nėra. Žodžiu, Bom Retiro mokykla apverktinoje padėtyje nuo gerų "šeimininkų".

M. Gelbėtojas

Taupykite energiją geram darbui

Mūsų organizacijose labai dažnai per susirinkimus išievojama daug energijos tušties ginčams. Iš šalies pasiklausius, atrodo, kad ginčijames dėl kiauuro krepšio. Organizacijų nariams reikia gerai pagalvoti, kad tušti ginčai susirinkimuose jokios naudos neduoda, o be to, dar ir tos pačios organizacijos labai rėta kuri šiojią tokia naudą neša mūsų kolonijai. O vis dėlto ginčų, energijos eikvojimo, nervavimo si juose net ir labai daug būna. Ir už ką? Ir patys tokių organizacijų nariai nežino.

Vyrai, meskite tokį savo paprotį, bet taupykite savo energiją geram kolonijos darbui. Stokite į kooperatyvą Grūdas ir ten prisidėkite savo energiją prie jo išvystymo. Nes Grūdas yra vienintelė organizacija užsibrėžusi didelį ir kilnų mūsų kolonijoje darbą atlikti. Tat ten reikalinga ir energingų darbininkų. O ginčytis dėl kiauuro krepšid neverta.

Ukininkas

Balso Kalendorius

"Argentinios Lietuvių Balsas" ir 1937 metams išleido kalendorių, kurį turėjome progos skaityti ir gerėtis pažangios Argentinios lietuvių išsivijios trisus. "A.L. Balso" kalendorius turiningas, papuoštas iliustracijomis ir švariai padarytas. Apart kitų straipsnių, telpa ilgas rašiny's Argentinios konsulo Arnaldo Barsanti apie Respublikos pažangą.

—r.

Nelaimingas atsitikimas

Alaus fabrikan Brahma pastojo dirbti lietuvis Jonas Vilkauskas, 25 m. a. nevedęs, gyvena su senais tėvais ant Quinta da Paineira. Važiuojant jam iš darbo namo, sausio 18 d., bonde, įvyko nelaimė. Kadangi bondeje buvo daug žmonių, tai Vilkauskas stovėjo ant stabdžio iš kairės pusės ir nepastebėjo, kaip iš priešais ėjo kita bonde, kuri J. V. nutrenkė žemės sušaidžama galva. Nelaimingasis mūsų tautietis be sąmonės nugabentas ligoninėn, Santa Casa. Sužaidimas yra sunkus ir gyvybei grėšia pavojus. Liūdintis draugas

Mįslė

Atspėkit kas 30 d. sausio nepaprasto įvyks mūsų padangėj? Manau, dar ne visi žinote, kad S. Caetano, Lazio didelėj salėj, V.B.L. Liaudies Meno Korporacija duos I-ji savo fest. spektaklį su liaudiška didele programa, kur bus progos gardžiai nusijuokti ir rintai susikaupus "dainų dainelės" paklaudyti ir pagaliau savo laimę išmėginti protą paklibinus dovanų laimėti ir pan...

Kaip S. Paulis stovi, tai pirmas toks etatomas Spektaklis su savotiška gražia, linksma programa šiame mieste.

Užtai pasistenkit visi į šią Liaudies Meno pramogą atsilankyti — nors tą vakarėlį nuo žemės rūpesčių, vargų pakilti ir nusišypsoti, sielą atgaivinti, iš veidą liūdėsių žymes pašalinti, kad mūsų erkėčiuoto pilko gyvenimo dienos laimingiau slinkty.

Tad į šį labą vakarėlį, jaunimas į rabaksėli. Kas Inglėza, kas ant Laitės, visi tiesiai S. Caetanan pataikys.

PASTABA: Spektaklio pelnas eis į piano nupirkimo fondą.

Kvieslys

Negrežu savintis svetimus nuopelnus

Įvykusiame Bom Retiro Vilties s-gos atstovų suvažiavime, jos pirmininkas darydamas pranešimą apie Vilties vargus visai nepažymėjo, kad jis pats rašė policijai raštą, prašydamas neregistruoti Vilties s-gos įstatų, bet pasigyrė, kad jo vadovaujama Viltis buvo įsteigusi suaugusiems kursus prie Bom Retiro mokyklos. (Reikia pastebėti, kad Viltys dabar yra dvi, viena — po "Ilet. namų" vadovybe ir turi

tik vieną skyrių, antra — kunigo vadovybei ir turi du skyrius ir pirmoji antrąją skundė policijai — Red.).

Suaugusiems kursas įsteigė ne skundėjas Godliauskas su savo vilfėčiais, bet tuo laiku būves mokyklos vedėjas V. Nalivaika, padėdant tų komitetui, ypač prie jų daug prisidėjo J. Butauskas — komiteto sekretorius.

Žmonės, kurie yra praradę žmonišką padorumą ir užsiima tik skundimu savo tautiečių policijoj, tokie, žinoma, turi drąsą savintis svetimus nuopelnus. Tai labai negražu.

Kursantas

PAIESKOJIMAI

Antanas ROMANAUSKAS, kilęs iš Lietuvos—Jurkiškių km., Antalietės valsė, Zarasų ap., į Braziliją atvyko 1929 m., 1931 m. gyveno Rio Grande do Sul.

Kas žino jo dabartinę gyvenamąją vietą, malonėkit pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

Klemensas Šmatavičius paieško savo brolių Petrą. Pereinamųjų metų balandžio mėn. išvyko į Santos ieškodamas darbo ir nuo to laiko jokios žinios apie save nepranešė. Kas žinote kur randasi mano brolis, prašau pranešti, būsiu labai dėkingas. K. Šmatavičius, rua da Moo'ca, 309. S. Paulo.

ŽEMĖS SKLYPAS

Villa Zelinoje, Rua dos Cravos, parduodamas žemės sklypas 16 iš 55 už pinigų arba palengvintu mokėsiu. Vieta labai gera Teirautis: rua Conego Januario, 176 — Ypiranga.

Pardavimui krautuvė

Labai geromis sąlygomis parduodama krautuvė gerai įrengta ir geroje vietoje su gera fregezija. Vieta lietuvišiais apgyventa.

Kreiptis: Rua Canindé, 92.

Pardavimui namas

Labai geromis sąlygomis parduodamas gerai įrengtas namas iš 3 kambarių ir virtuvės. Teirautis, Jonas Juzėnas, rua Saudades, 56. Villa Bella.

UŽKVIETIMAS

Liet. Liaudies Meno Korporacija, specialiai užprašo visus tautiečius į savo I-ji FESTIVALINĮ SPEKTAKLĮ, kuris įvyks š. m. sausio 30 d., São Caetano, rua Rio Branco, 45. (Lazio salėj).

Programa surinkta iš liet. liaudies meno prašmatnių 30 numerių: Dainos, Kupletai, Satyrologija, Margolėgija ir lietuvių gyvenimo peizažai. Bendras programos ansamblis sieks arti 40 asmenų, būtent: choras, kvartetininkai, Kauno Valst. Teatro Sufliorius gizelis, Kupletistas, Turistas ir iš publikos savanoriai artistai.

Nepamirškite, kad bus už kaikiuriuos numerius duodamos publikai dovanos.

Pradžia 8.30 val. vakaro, pabaiga 4 val. ryto.

Griež meisterio Ogživalos orkestras.

Tad prašome iš anksto įsigyti, į šią Liaudies Meno Auditoriją, įėjimo korteles, kad tvarkdariai žinotų kiek kėdžių pastatyti. ĮEJIMO

KORTELES gausite iš mūsų specialiai po visą svieta pasištų kvieslių. Iki pasimatymo: *Villa Bellos L.L.M. Korporacijos Administr.*

SKLYPAI ANT MOO'CA

IŠSIMOKĖJIMUI

Randasi baigiantis gatvėms Rua Borges Figueiredo, Canuto Saraiva, João Antonio de Oliveira, Tabajaras ir Camé — viena kvadra nuo Av. Paes de Barros.

Mėnesinis mokėstis nuo 60\$ be įnašų Susisiekimai

Omnibūsais «Parque da Moóca» ir bondemis «Borges de Figueiredo» tarp

Tūkstančių jau gyvenamų namų Skaitlingos Industrijos ir didelės Komercijos.

EMPRESA BRAZILEIRA DE TERRENOS LTDA.

Rua 3 de Dezembro, 48 (sobrelaja) — Tel. 2-2012

Sekmadieniais ir šventadieniais suinteresuoti gali teirautis Agencijoj Av. Paes de Barros Nr. 1, arba ant parduodamų sklypų galima gauti plačias informacijas ir daryti užpirkimus.

Dokumentai Garantuoti — Nuos. Cia. Parque da Moóca.

Dr. Renato A. Rezende Gydytojas

PRIĖMIMO VALADOS: nuo 1 ir pusė iki 3 ir pusė.

KONSULTORIJA:

Rua Canuto Saraiva Nr. 87. sobr.

Bondé 200 reisu

Ilg miesto Centro nuo Tamstos nuosavo buto VILLA MARIJOJ. Žemės sklypas gali buti apmokamas po 30\$000 i mėnesį ir duodama plytos veltui. VIETA AUKŠTA su gražiausiu São Paulo miesto vaizdu. Apgyvendinta su daugelio tūkstančių žmonių. Visi patogumai, kaip ir miesto Centre būtent: šviesa, k'rautuvės, kepyklos, vaistinės, gydytojai, Bažnyčia, mokyklos, Cinema, dirbtuvės, fabrikai ir kit. Tikrai iš visų atzvilgių «VILLA MARIA» yra tinkamiausia vieta apsigyventi ir prieinamiausios yra sąlygos nuosavybe įsigyti. Kviečiama kiekvieną pasijdomauti ir kartu galime užtikrinti kad niekas ne apsiriks. Smulkesnės informacijos teikiamos darbo dienomis nuo 8 lig 12 val. Rua Benjamin Constant, 51 2 and. sal. 15-16 ir vietoje «VILLA MARIJOJ» Agencijoj nuo 9 val. ryto lig 5 val. vak. ir šventadieniais. Bonde nr. 34 «Villa Maria» nuo Largo da Sé lig Agencijos durų (Primeira seção) 200 reisu.